

ต้นแบบการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเยาวชนด้วยหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดจันทบุรี*
A MODEL FOR DEVELOPING AND IMPROVING THE QUALITY OF LIFE
OF YOUTH USING THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY
IN THE JUVENILE OBSERVATION AND PROTECTION CENTER
IN CHANTHABURI PROVINCE

เอกชัย กิจเกษมเจริญ, เรืองอุไร วรรณโก, นภา จันทร์ตรี, สิริมาส ศรชวา
Ekachai Kitkasachroen, Ruangurai Wannako, Napha Chantre, Sirimas Sornskhaow
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Rambhai Barni Rajabhat University
Corresponding Author E-mail: sirimas.s@rbru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเยาวชน 2. เพื่อนำเสนอต้นแบบการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเยาวชนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดจันทบุรีเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการประกอบด้วยการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับผู้ปกครองของเยาวชน จำนวน 50 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็นบุคลากรในสถานพินิจที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาเยาวชน จำนวน 10 คน พร้อมทั้งจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้เพื่อให้เยาวชนในสถานพินิจได้ปฏิบัติจริงวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์การตีความจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

ผลการศึกษาพบว่า 1. การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยดำเนินงานผ่าน 3 ท่วง 2 เงื่อนไขได้แก่ความพอประมาณเป็นการดำเนินชีวิตอย่างไม่ฟุ้งเฟ้อ ความมีเหตุผลใช้แนวคิดวางแผนอย่างเป็นระบบ การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีเพื่อสร้างทักษะชีวิต เงื่อนไขความรู้จากประสบการณ์จริงและเงื่อนไขคุณธรรมการปลูกฝังความ

* Received May 10, 2025; Revised June 14, 2025; Accepted June 19, 2025

ข้อสัถย เมตตาและการคิดถึงส่วนรวม เพื่อให้เยาวชนมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงและยั่งยืน

2. ต้นแบบการพัฒนาเยาวชนด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งพัฒนาเยาวชนในสถานพินิจฯ ให้สามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างมั่นคง มีความรู้ ทักษะชีวิตและคุณธรรม ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ 8 ฐาน เช่น ปลูกพืช ฝึกอาชีพและฝึกคิดเชิงสร้างสรรค์เชื่อมโยงกับ SEP และการพัฒนา 5 มิติ ได้แก่ รากฐานการสร้างภูมิคุ้มกันภายใน ความพอประมาณในชีวิตประจำวัน การคิดอย่างมีเหตุผล การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมและการปลูกฝังวินัย ความรับผิดชอบ ซึ่งโครงการนี้เป็นต้นแบบที่ใช้ SEP อย่างเป็นระบบในการเปลี่ยนแปลงเยาวชนจากภายในสู่ภายนอกสร้างโอกาสในการกลับเข้าสู่สังคมอย่างยั่งยืนและลดการกระทำผิดซ้ำ

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิตเยาวชน; เศรษฐกิจพอเพียง; การพัฒนาเชิงบูรณาการ; สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดจันทบุรี

Abstract

Objectives of this research article were: 1. To study the application of sufficiency economy philosophy to the development and improvement of youth quality of life. 2. To present a model for the development and improvement of youth quality of life using the sufficiency economy philosophy in the Chanthaburi Juvenile Observation and Protection Center. This research was an action research consisting of quantitative research, data collection using questionnaires with 50 parents of youths, data analysis by finding frequency, percentage, mean and standard deviation, and qualitative research by in-depth interviews with key informants who were personnel in the observation center working on youth learning and development activities, totaling 10 people, as well as organizing learning base activities for youths in the observation center to practice. Data analysis was done by analyzing and interpreting data obtained from the interviews.

The findings revealed that: 1. The application of the Sufficiency Economy Philosophy was implemented through the principles of “Three Rings and Two Conditions,” consisting of moderation (living without excess), reasonableness (systematic planning), and self-immunity (developing life skills). The two supporting conditions included knowledge (gained from real-

life experiences) and morality (instilling honesty, compassion, and social responsibility) to help young people build a stable and sustainable foundation in life. 2. The proposed prototype model focused on empowering juveniles for successful reintegration into society, emphasizing knowledge acquisition, life skills development, and moral cultivation. This was achieved through eight experiential learning stations, such as agriculture, vocational training, and creative thinking exercises. These activities were aligned with SEP and five developmental dimensions: internal immunity, daily-life moderation, rational thinking, experiential learning, and the cultivation of discipline and responsibility. The model provided a structured framework for youth transformation grounded in SEP, offering sustainable reintegration pathways and reducing the risk of recidivism.

Keywords: Youth Quality of Life; Sufficiency Economy; Integrated Development; Juvenile Observation and Protection Center, Chanthaburi Province

บทนำ

การพัฒนาเยาวชนมีบทบาทสำคัญกับความเจริญในสังคมเป็นอย่างมาก แนวคิดและหลักการต่าง ๆ ได้ถูกนำมาใช้เป็นแนวคิดในการพัฒนาเยาวชนเพื่อให้เยาวชนมีแนวคิดพฤติกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามความคาดหวังของสังคมเติบโตได้อย่างเหมาะสม ประกอบกับการได้รับการดูแล ส่งเสริมเลี้ยงดูจากครอบครัวซึ่งโดยเฉพาะพ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมไปถึงโรงเรียนซึ่งเป็นผู้ปกครองในฐานะที่ต้องอบรมพัฒนาทั้งในด้านสติปัญญา ความรู้ไปสู่การสร้างสังคมที่มั่นคงเติบโตได้อย่างสมวัยและประพฤติดนเป็นประโยชน์ต่อสังคม (นิภาพานิชวงศ์, 2563)

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมหน้าที่หลักคือ พิทักษ์คุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน ผู้เยาว์ และครอบครัวที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ซึ่งภารกิจหลักดังกล่าวจึงมุ่งเน้นให้ความสำคัญในการยกระดับมาตรฐานงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนให้มีประสิทธิภาพเพื่อลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำดังวิสัยทัศน์ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2561) ที่ว่า “เป็นองค์กร

มาตรฐานที่เป็นผู้นำด้านการพิทักษ์ ผู้เยาว์และคินเด็กที่ผู้สูงส่ง” ทั้งนี้กระบวนการต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมให้เยาวชนที่อยู่ระหว่างเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมนั้นสถานพินิจได้นำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้บูรณาการและพัฒนาทักษะให้กับเยาวชนเพื่อเป็นการสร้างโอกาสใหม่ให้เยาวชนได้กลับไปใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพเริ่มจาก 1. การรู้จักช่วยเหลือตนเองและครอบครัว ด้วยการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ของตนเองและครอบครัว 2. การนำไปใช้พัฒนาทางด้านจิตใจ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีจิตใจเข้มแข็งเป็นตัวของตัวเอง 3. การนำไปใช้พัฒนาด้านสังคม มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อมของชุมชน นำองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 4. การนำไปใช้พัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ด้วยการสร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืน (พัชรภรณ์ วงศ์สารคาม, 2562; ศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง, 2560)

ด้วยเหตุนี้ การศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของเยาวชนในสถานพินิจฯ จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะสร้างแนวทางการฟื้นฟูและพัฒนาเยาวชนที่ไม่เพียงแต่ช่วยลดอัตราการกระทำผิดซ้ำ แต่ยังสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของเยาวชนเหล่านี้ให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของสังคมต่อไปในอนาคตลดอัตราการกระทำผิดซ้ำและส่งเสริมการคืนคนดีสู่สังคม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อนำเสนอต้นแบบการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเยาวชนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดจันทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พร้อมทั้งจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้เพื่อให้เยาวชนในสถานพินิจได้ปฏิบัติจริง

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ประชากร ได้แก่ คณะทำงาน ผู้บริหารในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดจันทบุรี ผู้ปกครองของเยาวชน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองของเยาวชน ที่เคยเข้าร่วมและอยู่ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาเยาวชน “โครงการศูนย์เรียนรู้ เยาวชนคนดี มีชีวิตพอเพียง” ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดจันทบุรี จำนวน 50 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจงจากกลุ่มข้อมูลของเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาเยาวชนในโครงการในรอบปี 2566 – 2567 และมีการนำไปใช้ได้จริงในพื้นที่เท่านั้น ซึ่งเป็นไปตามหลักจริยธรรมวิจัยในมนุษย์กล่าวคือคณะนักวิจัยได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองโดยสมัครใจ โดยไม่เกิดผลกระทบใด ๆ กับผู้ปกครองที่ให้ข้อมูล พร้อมกับขอบคุณที่สละเวลาให้ข้อมูลด้วยของที่ระลึกและรับประทานอาหารหลังจากการเก็บข้อมูลร่วมกันทุกท่านหากผู้ปกครองท่านเกิดความซับซ้อนใจสามารถสละสิทธิ์หรือขอถอนตัวจากการให้ข้อมูลได้ตลอดเวลา สำหรับเลขรับรองจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ครั้งนี้คือ RBRU-Hu02/2568

2.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ได้แก่ คณะทำงาน ผู้บริหารในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นผู้ที่ร่วมวางแผนในการพัฒนาจัดทำกิจกรรม โครงการต่าง ๆ ในพื้นที่ จำนวน 10 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามจำนวน 3 ตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งนำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบ จำนวน 3 ท่านด้วยการใช้เทคนิค IOC (Item Objective Congruence Index) หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 0.92 สำหรับแบบสัมภาษณ์ใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) และคำถามที่ตรงกับวัตถุประสงค์และทำการสืบค้นข้อมูลด้วยการกำหนดประเด็นหลัก (Main Issue) ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร (Review Data) การศึกษาค้นคว้าเอกสาร (Documentary Study) การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณคณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเพื่อประเมินและติดตามบริบทอื่น ๆ เพิ่มเติมจากข้อคำถามด้วยและการเก็บรวบรวมเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักพูดคุยและเปลี่ยนข้อคิดเห็น

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ด้วยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation) ในส่วนของ การวิจัยเชิงคุณภาพทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์การตีความจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

ผลการวิจัย

1. การประยุกต์ใช้แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดจันทบุรี พบว่าการประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน 27 ข้อมาประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดจันทบุรีนำเสนอได้ดังนี้

ตารางที่ 1 การประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน 27 ข้อมาประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดจันทบุรี

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	หลักการทรงงาน
1. การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีให้กับเยาวชน	1. ความเพียร 2. ภูมิสังคม 3. องค์รวม 4. การพึ่งตนเอง 5. การมีส่วนร่วม 6. ร่าเริง รื่นเริง คึกคัก ครึกครื้น กระฉับกระเฉง มีพลัง เป็นปัจจัยของการทำงานที่มีประสิทธิภาพ
2. การสร้างเสริมความพอประมาณให้กับเยาวชน	1. ทำเรื่อย ๆ แบบสังฆทาน 2. ทำตามลำดับขั้น 3. ขาดทุนคือกำไร 4. อธรรมปราบอธรรม 5. เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา 6. พออยู่พอกิน
3. การส่งเสริมความมีเหตุผลให้กับเยาวชน	1. รู้ รัก สามัคคี 2. ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด 3. เศรษฐกิจพอเพียง 4. แก้ปัญหาที่จุดเล็ก คิด Macro เริ่ม Micro 5. ชัยชนะของการพัฒนา
4. การส่งเสริมกิจกรรมภายใต้เงื่อนไขความรู้ให้กับเยาวชน	1. ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทำงานอย่างผู้รู้จริง 2. ระเบิดจากข้างใน 3. ปลุกป่าในใจคน 4. ไม่ติดตำรา ทำให้ง่าย 5. บริการรวมที่จุดเดียว
5. การส่งเสริมกิจกรรมภายใต้เงื่อนไขคุณธรรมให้กับเยาวชน	1. ซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกัน 2. อ่อนน้อมถ่อมตน 3. มีความสุขในการทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น 4. ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ 5. ประโยชน์ส่วนรวม

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วยมิติสำคัญทั้ง 5 มิติ นั้นได้นำไปสู่การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาในครั้งนี้นำผ่านกิจกรรมจากฐานการเรียนรู้เพื่อให้เยาวชนในสถานพินิจได้ปฏิบัติจริงประกอบด้วย 8 ฐานกิจกรรมพร้อมทั้งวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินโครงการดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 กิจกรรมทั้ง 8 ฐานการเรียนรู้ พร้อมผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินโครงการ

ลำดับ	ฐานการเรียนรู้	จุดเน้นของกิจกรรม	ผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินโครงการ	การสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
1	ถ่ายทอดองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	เสริมสร้างแนวคิดพึ่งพาตนเอง ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	มีความเข้าใจและสามารถนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	ส่งเสริมการใช้ชีวิตพอเพียง โดยการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและพึ่งพาตนเองในการดำเนินชีวิต
2	การจัดสร้างเล้าไก่	ฝึกทักษะช่างไม้เบื้องต้น ทำงานเป็นทีม	สามารถสร้างเล้าไก่ได้ตามแบบที่กำหนด และเข้าใจการใช้เครื่องมือในการก่อสร้าง	ช่วยเสริมทักษะในการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น ลดการพึ่งพาผลิตภัณฑ์ภายนอก และส่งเสริมการพึ่งพาตนเองในการผลิตอาหาร
3	การจัดเตรียมพื้นที่ทำการเกษตร	เรียนรู้การวางแผนพื้นที่ พื้นฐานการเกษตร	สามารถวางแผนและเตรียมพื้นที่สำหรับการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ส่งเสริมการใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ ลดการพึ่งพาผลิตภัณฑ์จากภายนอกและเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร
4	การปลูกพืชผักสวนครัวรั้วกินได้	ฝึกการเพาะปลูกเห็นคุณค่าของผลผลิตอาหารเอง	สามารถปลูกพืชผักสวนครัวเพื่อการบริโภคภายในบ้านได้จริง	ช่วยให้เกิดการพึ่งพาตนเองในการผลิตอาหารและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
5	การเลี้ยงไก่ไข่	เรียนรู้การดูแลสัตว์ผลิตอาหาร และสร้างรายได้	สามารถเลี้ยงไก่ไข่และจัดการกับผลผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในการผลิตอาหาร โดยการเลี้ยงไก่เป็นการพึ่งพาตนเองในครัวเรือน
6	ฝึกวิชาชีพการเป็นช่างตัดผม	ส่งเสริมทักษะวิชาชีพด้านบริการ มีมารยาท	นักเรียนมีทักษะการตัดผมเบื้องต้นและมารยาทในการให้บริการลูกค้า	ช่วยเสริมทักษะด้านอาชีพที่สามารถพึ่งพาตนเองได้และสร้างรายได้ในระดับท้องถิ่น
7	การทำน้ายาล้างจานและน้ายาถูพื้น	ประยุกต์วิทยาศาสตร์เพื่อการพึ่งตนเอง ลดค่าใช้จ่าย	สามารถผลิตน้ายาล้างจานและน้ายาถูพื้นใช้เองได้อย่างปลอดภัยและประหยัด	ส่งเสริมการพึ่งพาตนเองและลดการใช้จ่ายในครัวเรือน โดยการใช้ทรัพยากรในบ้านมาผลิตของใช้ต่าง ๆ
8	การออกแบบผลิตภัณฑ์	ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ แนวคิดผู้ประกอบการ	สามารถออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาด และนำไปสู่การพัฒนาได้	ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการผลิตสินค้าเพื่อการพึ่งพาตนเองและตอบโจทย์ความต้องการในชุมชน

จากการดำเนินกิจกรรมในแต่ละฐานการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างทักษะความรู้ และเจตคติในการพึ่งพาตนเอง โดยมีจุดเน้นกิจกรรมที่แตกต่างกันตามบริบทของแต่ละฐาน ซึ่งล้วนส่งผลให้เยาวชนนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสมและทุกกิจกรรมมีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกด้านอันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน

ผลการศึกษาเชิงคุณภาพพบว่าแนวทางการพัฒนาเชิงบูรณาการดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญกล่าวไว้ว่า “...ควรเน้นความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ครอบครัว ชุมชน และองค์กรสนับสนุน เพื่อให้เยาวชนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะชีวิต จริยธรรม และโอกาสทางอาชีพ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาและฝึกอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละคน รวมถึงการดูแลติดตามอย่างต่อเนื่องหลังปล่อยตัว ซึ่งจะช่วยให้เยาวชนสามารถปรับตัว มีอาชีพและใช้ชีวิตอย่างมั่นคงยั่งยืน ไม่หวนกลับไปสู่พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดอีก...” บริบทการดำเนินงานของสถานพินิจนั้นหากมองตามหน้าที่ขององค์กร กล่าวได้ว่า “.....การบำบัด แก้ไข ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา ให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิดไปในทางที่ดี โดยการให้การศึกษ ฝึกวิชาชีพ การเตรียมความพร้อมร่วมกับผู้ปกครองเครือข่ายและติดตามหลังปล่อยตัว” เป็นกระบวนการพัฒนาที่มุ่งเน้นนำไปสู่กระบวนการป้องกันและแก้ปัญหาให้กับเยาวชนที่หลงทางผิดเพื่อ “ให้เยาวชนสามารถช่วยเหลือตนเองได้อย่างยั่งยืน” ซึ่งบริบทการพัฒนาทั้งหมดที่กล่าวมานั้นเป็น”พื้นฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนต้องปรับแนวคิด แนะนำการใช้ชีวิตที่ถูกต้อง” กระบวนการพัฒนาเหล่านี้ดำเนินการภายใต้แนวคิด “เรียนรู้จากการลงมือทำจริงโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด” และออกแบบอย่างมีส่วนร่วม โดยให้เยาวชนมีบทบาทในการวางแผนและบริหารจัดการพื้นที่เกษตรด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังมีการสร้างเครือข่ายสนับสนุนจากชุมชน ครอบครัว และหน่วยงานภายนอก เพื่อช่วยติดตามและส่งเสริมให้เยาวชนมีจิตสาธารณะและกลับสู่สังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี สาระสำคัญของการพัฒนา คือการสร้างพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงแก่เยาวชน โดยอาศัยหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพึ่งพาตนเอง สร้างอาชีพ และยกระดับคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืนหลังพ้นจากกระบวนการยุติธรรม “เด็กและเยาวชนมีทักษะการตัดสินใจที่ตั้งอยู่บนการไตร่ตรองถึงเหตุผล รวมถึงคำนึงถึงผลที่อาจตามมาจากการตัดสินใจอย่างรอบคอบ ไม่ใช่ตัดสินใจตามอารมณ์ หรือจากสิ่งที่คนอื่นบอกมาโดยปราศจากการวิเคราะห์” เนื่องจากได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่เห็นได้ชัดก็คือ “เด็กและเยาวชนได้พัฒนาทักษะการพึ่งพาตนเองในการด้าน

ชีวิตประจำวันโดยเฉพาะการประกอบอาชีพ และทักษะหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำทั้ง 2 อย่าง มาบูรณาการร่วมกัน” ผลที่เกิดขึ้นนั้นพบว่าเกิดการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในมิติ “เสริมสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจ ผ่านกิจกรรม ฝึกสมาธิ จิตอาสา และการพูดคุยให้คำปรึกษา ฝึกการเผชิญสถานการณ์จริง การให้ลองแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและการปรับตัวในสถานการณ์ที่คาดไม่ถึง สร้างเครือข่ายช่วยเหลือหลังออกจากสถานพินิจ จับคู่เยาวชนกับที่ปรึกษา” ทั้งนี้เพื่อให้เยาวชนสามารถรับมือกับปัญหาได้โดยไม่หวนกลับไปสู่พฤติกรรมเสี่ยง โดยภูมิคุ้มกันที่เป็นพื้นฐานในการปลูกฝังก็เพื่อให้เกิดการ “พัฒนาแนวคิดให้เยาวชนมีสติและสามารถรับมือกับปัญหาและสิ่งยั่วยุภายนอกได้หลังจากออกจากสถานพินิจฯ” สิ่งที่วัดและจับต้องได้อย่างชัดเจนก็คือ “เด็กและเยาวชนมีสุขภาพจิตดี มีการทำงานเป็นทีม การแบ่งงานกันทำ เกิดความรักความสามัคคีในกลุ่มเด็กและเยาวชนด้วยกันเอง และกับเจ้าหน้าที่ อดทน และเป็นแนวทางในการใช้ชีวิตในกายภาคหน้า” ซึ่งมิติที่เกิดกับเยาวชนอย่างเห็นได้ชัดคือ “เด็ก เยาวชนมีความรับผิดชอบและความอดทนจากการทำเกษตรแบบผสมผสานซึ่งต้องอาศัยความขยัน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และความอดทนต่อความยากลำบากต่ออุปสรรคปัญหาต่าง ๆ ดังนั้นเป็นการฝึกความอดทนไปในตัว เมื่อพบปัญหา/อุปสรรคก็จะมีภูมิคุ้มกันในด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นด้วย” เนื่องจากในการพัฒนานั้นมีระบบพี่เลี้ยงคอยดูแล และให้คำปรึกษาในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งเยาวชนสามารถปรับตัวได้ดี “สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพหลังปล่อยและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์” “ทำให้เยาวชนมีความสนใจในการเกษตรปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด” ทั้งนี้การประยุกต์มิติการพัฒนาคุณภาพชีวิตนั้น “การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกฝังให้เด็กและเยาวชน โดยการอบรม ให้ความรู้และนำวิทยากรภายนอกมาอบรม” ก่อให้เกิด “ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สามารถนำไปประยุกต์ในการประกอบอาชีพเลี้ยงชีพได้” พร้อมกับเป็นภูมิคุ้มกันที่ดี “ถ้ามีภูมิคุ้มกันที่ดีจะทำให้ชีวิตดีและพัฒนาต่อได้ง่าย”

และสอดคล้องกับผลการศึกษาเชิงปริมาณพบว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดจันทบุรี มีระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.73, S.D.=0.86$) ข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุดคือ เยาวชนได้รับความรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งในทางวิชาการและการปฏิบัติ ($\bar{X}= 4.82, S.D.=0.78$) และเยาวชนได้รับการฝึกอบรมด้านจริยธรรม คุณธรรม ($\bar{X}= 4.72, S.D.=0.86$) ส่วนข้อที่มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ เยาวชนได้รับการพัฒนาด้านจิตใจ ($\bar{X}=4.65, S.D.=0.95$)

2. ผลการศึกษาต้นแบบการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเยาวชนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดจันทบุรี มีแนวทางการประยุกต์ใช้นี้วิเคราะห์ได้ 3 ระดับได้แก่ 1. ระดับปัจเจกบุคคล (เยาวชน) ประกอบด้วย การส่งเสริมการฝึกอาชีพตามหลักพอเพียงผ่านกิจกรรมแนะแนวและฟื้นฟูพฤติกรรมและการเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ด้วยการฝึกให้รู้จักการวางแผนอนาคตวางแผนเป้าหมายชีวิตให้กับเยาวชน 2. ระดับองค์กร (สถานพินิจฯ) มีการปรับกระบวนการบำบัด/ฟื้นฟูแบบองค์รวมจัดกิจกรรมฝึกอาชีพตามความถนัดและความสนใจของเยาวชน และการสร้างเครือข่ายชุมชน ท้องถิ่นให้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการฟื้นฟู และ 3. ระดับสังคมและชุมชน เพื่อสร้างความตระหนักรู้ต่อสังคมภายนอกว่าเยาวชนเหล่านี้สามารถ “กลับตัวได้” และการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอก เช่น มหาวิทยาลัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาระยะยาว

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษากการประยุกต์ใช้แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดจันทบุรี พบว่ามีเป้าหมายเพื่อพัฒนาเยาวชนให้สามารถพึ่งพาตนเองและกลับคืนสู่สังคมอย่างมีศักดิ์ศรี โดยดำเนินงานผ่าน 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ประกอบด้วย ความพอประมาณซึ่งเป็นการดำเนินชีวิตอย่างไม่ฟุ้งเฟ้อ ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพความมีเหตุผลใช้แนวคิดวางแผนและเริ่มจากสิ่งเล็ก ๆ อย่างเป็นระบบ การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี การสร้างทักษะชีวิต ความอดทน และความร่วมมือ ความรู้การเรียนรู้เชิงปฏิบัติจากประสบการณ์จริง คุณธรรมเป็นการปลูกฝังความซื่อสัตย์ เมตตาและการคิดถึงส่วนรวมซึ่งโครงการนี้ส่งเสริมการฝึกอาชีพควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้เยาวชนมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงและยั่งยืนดังเช่นงานวิจัยของจรัสศรี พัวจินดาเนตร (2560) เรื่อง การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาครัฐ ที่กล่าวไว้ว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตเป็นแนวคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย ใช้ความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตที่ซึ่งจากแนวคิดของสุเมธ ตันติเวชกุล (2552) ที่ได้อธิบายสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างไม่เดือดร้อน กำหนดความเป็นอยู่อย่างประมาณตนตามฐานะตามอัตภาพเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นพื้นฐานของความมั่นคงในการดำรงชีวิตและจากแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2557) การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเน้นการสร้างที่ยั่งยืนในด้านต่าง ๆ ทั้งด้าน

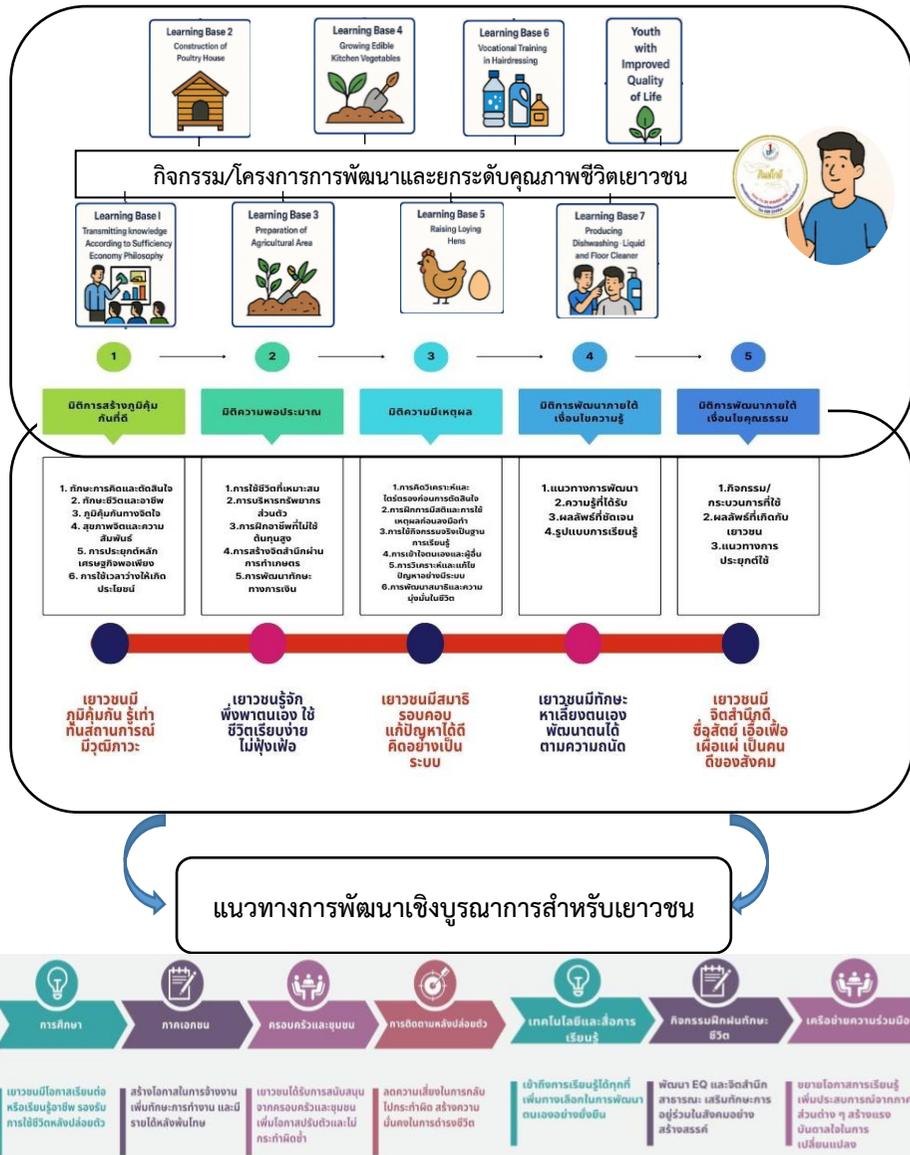
เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนาความสามารถของบุคคลและชุมชนในการพึ่งพาตนเองเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ

2. ผลการศึกษาต้นแบบการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเยาวชนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดจันทบุรี พบว่าเยาวชนในสถานพินิจฯ จันทบุรีได้รับการพัฒนาให้สามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างมั่นคงผ่านการเรียนรู้จากกิจกรรมจริงด้วยการพัฒนาเยาวชนทั้งด้าน ความรู้ ทักษะชีวิต และคุณธรรม ปรับกระบวนการฟื้นฟูให้เหมาะสมใช้ทรัพยากรคุ้มค่าและสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ 8 ฐาน และบูรณาการการทำงาน 7 ด้าน ได้แก่ การศึกษา ครอบครัวยุวมชน เอกชน เทคโนโลยี การติดตามผลและเครือข่ายความร่วมมือ เช่นเดียวกับงานวิจัยของสุจิตรา ชลกาญจน์สกุล (2565) กล่าวว่า การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการปฏิบัติตนตามทางสายกลางของพระพุทธศาสนา ดำเนินชีวิตอย่างมีปัญญา รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจและสอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดวรภิกข วรภิกข (กาญจนครุฑ) (2567) ได้ศึกษาชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สานต่อที่พอสอน เพื่อแบ่งปันความสุขสร้างความปลอดภัยแก่แก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยี่ยมเยือนจตุรดาติมิตร เกิดจากผู้นำบวรเป็นแกนนำในการพัฒนามีจิตอาสาเป็นพลังสนับสนุนและการมีส่วนร่วมของทุกคนในชุมชน

องค์ความรู้จากการวิจัย

แนวทางการพัฒนาเยาวชนในสถานพินิจฯ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นั้นเป็นการบูรณาการองค์รวมโดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อให้เยาวชน “กลับคืนสู่สังคมได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน” ประกอบด้วยมิติที่ 1 เป็นรากฐานในการสร้างภูมิคุ้มกันภายในทั้งด้านความคิดและพฤติกรรมโดยเน้นการเสริมทักษะชีวิตทักษะอาชีพและการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ มิติที่ 2 เน้นเรื่องความพอประมาณในชีวิตประจำวัน ให้เยาวชนรู้จักประมาณตน ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าซึ่งช่วยลดปัญหาทางเศรษฐกิจและเพิ่มโอกาสในการดำรงชีวิตอย่างมั่นคง มิติที่ 3 มุ่งส่งเสริมการ คิดอย่างมีเหตุผลและมีระบบผ่านการฝึกไตร่ตรองการวิเคราะห์ปัญหา และการตัดสินใจอย่างมีสติไม่ตกเป็นเหยื่อของอารมณ์หรือแรงกดดัน มิติที่ 4 เป็นการพัฒนาโดยใช้ความรู้เป็นเงื่อนไข คือการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่ทำได้จริงเน้นความรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง มิติที่ 5 คือ การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมผ่านกิจกรรมที่ปลูกฝังวินัยความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์และการเคารพผู้อื่นเพื่อให้เยาวชนเติบโตเป็นพลเมืองดีของสังคมและการพัฒนาเชิงบูรณาการสำหรับเยาวชนเน้นการร่วมมือ

จากทุกภาคส่วนในการสร้างโอกาสและเสริมสร้างทักษะชีวิตให้แก่เยาวชนผ่าน 7 ด้านหลักที่มีบทบาทและความสำคัญในทุกมิติของชีวิต ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านบทบาทจากภาคเอกชน ด้านครอบครัวและชุมชน ด้านการติดตามหลังปล่อยตัว ด้านเทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมฝึกฝนทักษะชีวิต และด้านเครือข่ายความร่วมมือ

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ต้นแบบการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเยาวชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนควรจัดกิจกรรมเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาให้ครบทุกมิติไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการพัฒนาด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการดำเนินชีวิต ส่งเสริมความเป็นเจ้าของร่วมให้เยาวชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบตามบทบาทของตนและควรจัดกิจกรรมการเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ผ่านสื่อดิจิทัลการใช้ช่องทางออนไลน์ฝึกอาชีพที่อิงกับแนวคิดพอเพียง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

สถานพินิจควรมีการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับเยาวชนแต่ละกลุ่ม เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เยาวชนเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียง ให้การสนับสนุนต่อเนื่องหลังได้รับการปล่อยตัว เพื่อป้องกันการกลับไปใช้ชีวิตแบบเดิมสนับสนุนเงินทุนและทรัพยากรสำหรับการเริ่มต้นชีวิตใหม่ และใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้เยาวชนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง พร้อมประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้เยาวชนได้เห็นและสัมผัสการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตจริง

2. เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ศึกษาวิจัยโดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และผู้ปกครองของเยาวชน ซึ่งไม่ได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (ซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบาย/โครงการโดยตรง) ดังนั้นการศึกษาวินิจฉัยครั้งต่อไปควรมีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนี้ เพื่อความสมบูรณ์ครอบคลุมยิ่งขึ้นในการวิจัย

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณทุนสนับสนุนการวิจัยงบประมาณสนับสนุนงานวิจัย คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

เอกสารอ้างอิง

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2561). *แนวทางการฟื้นฟูและพัฒนาเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงยุติธรรม

- จรัสศรี พัวจินดาเนตร. (2560). การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาครัฐ.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.).
- นิภา พานิชวงศ์. (2563). การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง,
วารสารพัฒนาชุมชน, 8(1), 33–47.
- พระปลัดวรกิจ วรกิจใจ (ภาณุจนครุฑ). (2567). เศรษฐกิจพอเพียงกับหลักธรรมใน
พระพุทธศาสนา : แนวทางการดำเนินชีวิตอย่างยั่งยืน. นครปฐม: วัดพระปฐมเจดีย์
ราชวรมหาวิหาร.
- พัชราภรณ์ วงศ์สารคาม. (2562). การบริหารจัดการครัวเรือนตามแนวทางเศรษฐกิจ
พอเพียง : การพึ่งพาตนเองและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง. (2560). การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนท้องถิ่น.
กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2557). แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555–2559). กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุจิตรา ชลกาญจน์สกุล. (2565). การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในบริบท
ของชุมชนเมือง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2552). เศรษฐกิจพอเพียงคือรากฐานของประเทศ สยามรัฐ. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.